

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 59/09-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. apríla 2009 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti E. M., D., J. M., D., P. M., D., M. M., D., a E. P., N., zastúpených advokátom JUDr. R. S., D., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 595/1994, za účasti Okresného súdu Dolný Kubín, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo E. M., J. M., P. M., M. M. a E. P. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 595/1994 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Dolný Kubín **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 595/1994 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. E. M., J. M., P. M., M. M. a E. P. **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie každému v sume 5 000 € [slovom päťtisíc eur (150 630 Sk)], ktoré im **j e** Okresný súd Dolný Kubín **p o v i n n ý** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Dolný Kubín **j e p o v i n n ý** uhradiť E. M., J. M., P. M., M. M. a E. P. trovy konania v sume 996,70 € [slovom deväťstodevät'desiatšesť eur a sedemdesiat centov (30 026,58 Sk)] na účet ich právneho zástupcu JUDr. Róberta Slamku, Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 59/09 z 19. februára 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť E. M., J. M., P. M., M. M. a E. P. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 595/1994 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia a ich právny predchodca J. M., podali okresnému súdu žalobu o určenie povinnosti zdržať sa zásahov do výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

Sťažovatelia uviedli, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo konanie právoplatne skončené.

V sťažnosti sa sťažovatelia domáhali deklarovania, že postupom okresného súdu bolo porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj prikázania okresnému súdu konať v označenom konaní bez zbytočných prietáhov a priznania im finančného zadosťučinenia každému v sume 15 000 € (451 890 Sk) a sťažovateľke v 1. rade sumu 30 000 € (903 780 Sk). Zároveň požadovali priznať aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 262/09 doručeným ústavnému súdu 16. marca 2009, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Vec napadla na súd dňa 28.07.1994 vtedy konajúcemu zákonnému sudcovi JUDr. I. Š. Dňa 01.12.1994 je referát JUDr. Š., dňa 05.12.1994 spis predložený referentovi JUDr. Š., dňa 22.12.1994 referát JUDr. Š., ktorým žiadal právneho zástupcu navrhovateľov JUDr. R. S. o opravu návrhu podľa § 79 ods. 1 a § 42 ods. 3 O. s. p., 25.01.1995 právny zástupca požiadal o predĺženie lehoty na doplnenie návrhu; sudca dňa 26.01.1995 predĺžil lehotu do 10.02.1995. Aj napriek tomu oprava návrhu bola doručená súdu 09.03.1995. Dňa 21.04.1995 referát sudcu JUDr. Š. na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu. Poplatok zaplatený 28.04.1995. Dňa 03.05.1995 vytýčený termín na 15.05.1995, ktoré bolo odročené na 24.05.1995 z dôvodu, že sa nedostavili všetci predvolaní účastníci konania. Pojednávanie 24.05.1995 odročené z dôvodu neprítomnosti právneho zástupcu odporcov, zároveň vytýčená ohliadka na 08.06.1995. Dňa 08.06.1995 vykonaná ohliadka na mieste samom. Dňa 21.06.1995 pojednávanie odročené na 12.07.1996 z dôvodu PN predsedu senátu. Pojednávanie 12.07.1995, bolo odročené z dôvodu neprítomnosti právneho zástupcu odporcov. Dňa 26.07.1995 vytýčený termín na 23.08.1995. Dňa 23.08.1995 vykonané pojednávanie vo veci, ktoré bolo odročené na 25.08.1995 za účelom vyhlásenia rozhodnutia. Dňa 25.08.1995 vyhlásený rozsudok. Dňa 04.10.1995 podané odvolanie. Dňa 05.10.1995 doručované protistrane. Dňa 13.10.1995 doručené vyjadrenie od protistrany,

v ten istý deň vec predložená krajskému súdu. Dňa 21.02.1996 pojednávanie na Krajskom súde v Banskej Bystrici - rozsudok zrušený. Zrušujúce uznesenie doručené tunajšiemu súdu dňa 30.04.1996. Dňa 02.05.1996 doručované účastníkom, následne v spise nie je záznam. Dňa 05.03.1998 vytyčené pojednávanie na 16.04.1998 - spis bol referovaný už novým sudcom JUDr. B. S. Dňa 16.04.1998 bolo pojednávanie odročené z dôvodu požiadavky právneho zástupcu navrhovateľa a odporcu. Dňa 27.04.1998 vytyčené pojednávanie na 11.06.1998. Dňa 01.06.1998 podaný návrh na zmenu petitu zo strany zástupcu navrhovateľov. Dňa 11.06.1998 pojednávanie odročené na neurčito z dôvodov nariadenia právnenému zástupcovi navrhovateľov, aby zaslal doplnený návrh o všetkých účastníkoch. Tento došiel súdu 17.06.1998. Dňa 20.06.1998 bol vyzvaný odporca v 3/ rade na vyjadrenie k návrhu; urgované 13.07.1998 a dňa 11.09.1998 a vyjadrenie odporcu došlo 18.09.1998. Dňa 18.01.2001 bolo rozhodnuté o rozšírení okruhu účastníkov a vytyčený termín na 01.03.2001. Dňa 01.03.2001 pojednávanie, bolo odročené na 03.04.2001 z dôvodu predvolania svedkov a vykonania dokazovania, ktoré účastníci navrhli. Dňa 03.04.2001 pojednávanie odročené na 04.04.2001 z dôvodu pokračovania vykonávania dokazovania. Dňa 04.04.2001 bol vyhlásený rozsudok. Dňa 22.05.2001 bolo podané odvolanie právny zástupcom navrhovateľov, doručované odporcom dňa 13.06.2001. Dňa 22.06.2001 a 29.06.2001 doručené vyjadrenie. Dňa 02.07.2001 spis postúpený Krajskému súdu v Žiline. Dňa 29.01.2002 pojednávanie na Krajskom súde v Žiline. Dňa 11.03.2002 bolo doručené zrušujúce rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, doručované účastníkom 14.03.2002. Dňa 04.02.2003 bol zástupca navrhovateľov vyzvaný na doplnenie dokladov v zmysle rozhodnutia krajského súdu, urgované 28.02.2003, 09.04.2003, 07.05.2003. Dňa 28.05.2003 bolo oznámené, že navrhovateľ zomrel. Dňa 10.07.2003 právny zástupca navrhovateľa oznámil okruh účastníkov po zomrelom. K 01.10.2003 JUDr. S. ukončila sudcovskú činnosť na Okresnom súde Dolný Kubín. Od tohto dátumu v spise nie je možné zistiť referujúceho sudcu. Z opatrení vydaných predsedom súdu však bolo zistené, že od 01.10.2003 do 31.10.2003 bol vo veci zastupujúcim sudcom JUDr. M. S., ktorý dňom 1.11.2003 ukončil funkciu sudcu a od 1.11.2003 do 17.9.2004 bol zastupujúcim sudcom JUDr. P. B. Dňom 20.9.2004, na základe opatrenia predsedu súdu č. 20, sa stala zákonnou sudkyňou JUDr. J. V. Z dôvodu jej odchodu na materskú dovolenku sa v zmysle dodatku č. 5 k Rozvrhu práce na rok 2006, stal dňom 20.11.2006 zastupujúcim sudcom JUDr. P. B.

Dodatkom č. 2 k rozvrhu práce na rok 2007 sa dňom 31.5.2007, stala zastupujúcou sudkyňou Mgr. I. B. Dňa 04.01.2008 bola vyžiadaná správa z katastra nehnuteľností. Táto bola doručená 05.02.2008. Dňa 02.05.2008 bol pridelený spis JUDr. S. v súvislosti s jej pridelením na súd. Dňa 30.06.2008 referát sudkyne JUDr. S. na predloženie spisu na krajský súd pre dôvody vylúčenia z prejednávania veci a spis dňa 02.07.2008 zaslaný na Krajský súd v Žiline. Dňa 08.09.2008 spis vrátený z krajského súdu s tým, že bolo vydané rozhodnutie, že sudkyňa nie je vylúčená z pojednávania. Dňa 09.09.2008 bol spis predložený JUDr. S. Po naštudovaní rozsiahleho spisového materiálu bol dňa 29.12.2008 vytyčený termín pojednávania na 03.03.2009. Dňa 03.03.2008 bolo pojednávanie odročené za účelom vykonania ohliadky na mieste samom a výsluchu svedkov.

Po oboznámení sa so spisovým materiálom možno konštatovať, že sa jedná o náročnejšiu vec súvisiacu s konaním vedeným v roku 1961 a v roku 1969. Vo veci bol už dva krát vyhlásený rozsudok, v oboch prípadoch zrušený krajským súdom.

Prekážky postupu súdu podľa § 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku v súčasnosti nie sú.

Z uvedeného prehľadu konštatujem, že vo veci vznikli prieťahy a to hlavne v období od 02.05.1996 do 05.03.1998, od 18.9.1998 do 19.01.2001, od 14.03.2002 do 04.02.2003, od 10.07.2003 do 04.01.2008 kedy vo veci nebol urobený žiadny úkon. Tieto prieťahy považujem za zbytočné prieťahy vo veci. V terajšom období sa vo veci koná priebežne.“

Obsah súvisiaceho spisu okresného súdu potvrdzuje úkony uvedené v jeho vyjadrení, a preto ústavný súd poukazuje len na úkony, ktoré považuje za preukázané.

K vyjadreniu okresného súdu sťažovatelia zaujali stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 25. marca 2009, v ktorom okrem iného uviedli, že vyjadrenie okresného súdu „len potvrdzuje, že došlo k porušeniu práv sťažovateľov tak, ako uvádzajú v samotnej sťažnosti“, a že je len „jasným dôkazom oprávnenosti sťažnosti“. Preto navrhujú, aby ústavný súd „po predbežnom prerokovaní sťažnosti rozhodol v zmysle samotnej sťažnosti a taktiež rozhodol o trovách konania“.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovatelia zároveň namietali aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že spory o určenie povinnosti zdržať sa zásahov do výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a nemožno ich po skutkovej ani právnej stránke hodnotiť ako zložité. Na tomto závere nič nemení ani konštatovanie okresného súdu uvedené vo vyjadrení k sťažnosti, *„že sa jedná o náročnejšiu vec súvisiacu s konaním vedeným v roku 1961 a v roku 1969“*. Akákoľvek súvislosť s iným konaním

nemôže byť podľa názoru ústavného súdu ospravedlnením skutočnosti, že napadnuté konanie nebolo právoplatne skončené ani po takmer 15 rokoch od jeho začatia.

2. Správanie sťažovateľov ako účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred okresným súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by mali byť pripísané na ťarchu sťažovateľov v súvislosti s doterajšou dĺžkou preskúmaného konania, a ani okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti na takéto skutočnosti nepoukázal.

3. Napokon ústavný súd z hľadiska posudzovania, či v právnej veci sťažovateľov došlo k zbytočným prieťahom, hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní. V jeho doterajšom priebehu ústavný súd zistil tieto obdobia nečinnosti:

- od 2. mája 1996 (doručovanie uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici) do 5. marca 1998 (nariadenie termínu pojednávania),
- od 18. septembra 1998 (doručenie vyjadrenia odporcu) do 19. januára 2001 (nariadenie termínu pojednávania),
- od 14. marca 2002 (doručovanie uznesenia Krajského súdu v Žiline) do 4. februára 2003 (žiadosť okresného súdu adresovaná advokátovi),
- od 10. júla 2003 (doručenie podkladov okresnému súdu) do 4. januára 2008 (pripojenie dedičského spisu).

Celková zistená doba nečinnosti okresného súdu v doterajšom priebehu napadnutého konania je takmer deväť a pol roka, čo predstavuje takmer dve tretiny z doterajšej dĺžky jeho trvania.

Okrem nečinnosti bol postup okresného súdu v konaní aj neefektívny. V súvislosti s týmto zistením ústavný súd poukazuje na to, že Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 15 Co 4284/95 z 21. februára 1996 v napadnutej časti zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 595/94-54 z 25. augusta 1995 z dôvodu nutnosti doplnenia dokazovania a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Obdobne Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn.

13 Co 1774/01 z 29. januára 2002 zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 595/94-140 zo 4. apríla 2001 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia Krajský súd v Žiline okrem iného uviedol: „*Okresný súd napriek rozsiahlemu dokazovaniu nedoplnil dokazovanie v smere naznačenom zrušujúcim rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici, a preto odvolací súd rozsudok okresného súdu zo dňa 4. 4. 2001 zrušil v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. a) O. s. p. V ďalšom dokazovaní bude potrebné, aby doplnené dokazovanie bolo vykonané v zmysle intencií zrušujúceho rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici s poukazom na zmenený návrh zo dňa 1. 6. 1998, ktorým je potrebné, aby po procesnej stránke I. stupňový súd sa vysporiadal.*“

To, že v priebehu konania vec prerokovávalo a rozhodovalo viacero zákonných sudcov, nemohol ústavný súd akceptovať ako okolnosť, ktorá by bola dôvodom na benevolentnejšie posudzovanie postupu okresného súdu, pričom v tejto súvislosti už vo svojej predchádzajúcej judikatúre uviedol, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezavávajú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (napr. I. ÚS 127/04, IV. ÚS 43/06).

V súvislosti s hodnotením primeranosti dĺžky trvania konania ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre už vyslovil, že z ústavnoprávneho hľadiska je neprijateľné, aby právna neistota v napadnutom konaní nebola odstránená ani po uplynutí viac ako 14 rokov od jeho začatia (m. m. napr. IV. ÚS 260/04, IV. ÚS 127/08).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 595/1994 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádzajú sťažovatelia domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovatelia žiadali aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému v sume 15 000 € okrem sťažovateľky v 1. rade, ktorá žiadala 30 000 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti. Okrem iného uviedli, že v dôsledku dlhotrvajúceho neukončeného konania pociťujú „*neprávosť a nespravodlivosť*“.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen deklarovanie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym

súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Predovšetkým vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 4 C 595/1994 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie každému sumu 5 000 € (150 630 Sk) za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov právneho zastúpenia s'ťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku ich právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom advokátom JUDr. R. S. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2008, ktorá bola 695,41 € (20 950 Sk). Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie s'ťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), pričom výšku základnej sadzby tarifnej odmeny bolo potrebné v súlade s § 13 ods. 3 vyhlášky znížiť o 20 %, lebo ide o spoločné úkony pri zastupovaní „dvoch alebo viacerých osôb“. Úhrada za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2009 predstavuje spolu s režijným paušálom (2 x 6,95 €) u jedného s'ťažovateľa sumu 199,34 €, t. j. trovy právneho zastúpenia piatich s'ťažovateľov boli priznané v celkovej sume 996,70 € (30 026,58 Sk).

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu s'ťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2009